

Esiopetuksen järjestämisen periaatteet

Laukaan kunta

Esiopetus on maksutonta opetusta, jota lapset saavat oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna. Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus muodostavat lapsen kehityksen ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle.

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet on Opetushallituksen antama määräys, jonka mukaan kunnat laativat paikallisen esiopetuksen opetussuunnitelman ja toteuttavat esiopetusta. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tehtävänä on laadukkaan ja yhtenäisen esiopetuksen yhdenvertainen toteutuminen koko maassa. Laukaan kunnan esiopetuksen opetussuunnitelma on laadittu opetushallituksen ohjeiden mukaisesti, ja otettu käyttöön 1.8.2016. Viimeisin päivitys on tehty v. 2022 (<https://peda.net/laukaa/laukaaeops>), sivistyslautakunta 14.6.2022 § 71. Esiopetussuunnitelmassa on määriteltynä opetussuunnitelman sisältöjen lisäksi esimerkiksi yhteistyön periaatteita sekä lapselle annettavaan tukeen liittyviä rakenteellisia ja pedagogisia järjestelyjä, mutta sen lisäksi on syytä linjata esiopetuksen järjestämiseen liittyviä periaatteita ja käytänteitä.

Laukaan kunnassa esiopetusta toteutetaan koulujen ja varhaiskasvatuksen yhteydessä. Esiopetusta järjestetään sekä kunnallisissa että yksityisissä varhaiskasvatusyksiköissä. Esiopetukseen haku tapahtuu Laukaassa tammi-helmikuussa Wilma-järjestelmän kautta. Hakemisen yhteydessä huoltajilla on mahdollisuus ilmaista toiveensa lapsen esiopetuspaikasta.

Esiopetukseen osallistuminen muuttui velvoittavaksi vuonna 2015. Tämän jälkeen myös esiopetuksen käytänteitä, rakenteita ja toimintaa on lähdetty tarkastelemaan kuntatasolla tarkemmin. Kehittämistyön tavoitteena on käytänteiden yhtenäistäminen ja yhteistyön lisääminen.

Seuraavat esiopetukseen liittyvät linjaukset ovat voimassa Laukaan esiopetuksen järjestämisessä 1.8.2023 alkaen:

Esiopetuksen velvoittavuus:

- jokaisessa Laukaan kunnan esiopetusyksikössä tarjotaan vähintään 700 tuntia vuodessa esiopetusta lukuvuosisuunnitelman mukaisesti ([Esiopetussuunnitelman perusteet 2014, luku 2.1](#)). Esiopetus järjestetään viitenä päivänä viikossa, klo 8-13 välissä. Poikkeuksista tehdään ilmoitus varhaiskasvatuksen yksiköistä varhaiskasvatuksen johtajalle tai koulujen esiopetuksesta sivistysjohtajalle.
- viikon mittaisen poissaolon voi myöntää esiopettaja, pidemmät poissaolot myöntävät päiväkodin/koulun johtaja. Huoltajat anovat poissaoloa kirjallisesti. Esiopetuksen tavoitteiden toteutumisesta keskustellaan poissaolon yhteydessä.
- lapsen poissaoloja seurataan, tarvittaessa huoltajan kanssa keskustellaan ja selvitetään tarve muille tukitoimille.
- huoltajan niin halutessa esiopetus voidaan toteuttaa myös kotiopetuksena. Huoltajan kirjallinen ilmoitus kotiopetukseen ottamisesta riittää. Kunta ei ole velvollinen järjestämään kotiopetuksessa olevalle esikoululaiselle
 - o opetusta ja oppimateriaaleja, mutta lapselle voidaan antaa esiopetuksen tehtäväkirja
 - o oppimisen tukea ja opiskeluhoitopalveluita
 - o maksutonta ateriaa
 - o kuljetusta tai kuljetusavustusta.

Huoltaja on vastuussa esiopetuksen toteuttamisesta. Opetuksen järjestäjä nimeää kotiopetuksessa olevalle esikoululaiselle yhteyshenkilöksi esiopettajan tai jonkun muun sovitun esiopetuksen työntekijän. Yhteyshenkilön tulee olla yhteydessä huoltajaan ja sopia käytännön järjestelyistä sekä käydä

läpi huoltajan vastuut ja velvoitteet. Huoltajan tulee huolehtia siitä, että velvoittavalle esiopetukselle asetetut tavoitteet saavutetaan. Kotiopetuksessa olevan esikoululaisen edistymistä seurataan ensisijaisesti Tuen tarpeen seulonta esiopetuksessa -suunnitelman mukaisten kartoitusten avulla tai muilla soveltuvilla keinoilla. Tehty yhteistyö ja kartoitusten tulokset dokumentoidaan Wilmaan.

Esiopetukseen hakeutuminen ja järjestäminen

- Sivistyslautakunta määrittää päätöksellään vuosittain esiopetuksen järjestämispaikat alustavasti
- Esiopetukseen sijoittelu toteutetaan alueellisissa työryhmissä
- Lapselle pyritään osoittamaan esiopetuspaikka lähialueen esiopetusryhmästä
- Hakuvaiheessa huoltajia pyydetään esittämään useampi hakutoive
- Esiopetuksessa täytettävät pedagogiset asiakirjat kirjataan Wilma-järjestelmään.

Esiopetuksen opiskeluhuollon järjestäminen

- Esiopetuksen järjestäjällä on opiskeluhoitosuunnitelma, jossa on kuvattu opiskeluhuollon järjestäminen. Järjestävät koulut ja päiväkodit laativat yksikkökohtaisen opiskeluhoitosuunnitelman, jossa on kuvattu yksilökohtaisen opiskeluhuollon rakenne ja toteuttaminen.
- Esiopetusryhmät ja yksiköt (päiväkodit ja koulut) toteuttavat yhteisöllistä opiskeluhoitoa, ja lapselle taataan lakisääteiset yksilökohtaisen opiskeluhuollon palvelut. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon toimenpiteet kirjataan Wilmaan opiskeluhoitokertomukseen.

Esi- ja perusopetuksen nivelvaiheessa tapahtuva yhteistyö

- Yhteistyötä varten on perustettu erillinen työryhmä sujuvoittamaan nivelvaiheen yhteistyötä. Työryhmässä on sekä varhaiskasvatuksen että perusopetuksen edustajia.
- Nivelvaiheen yhteistyöryhmä suunnittelee, arvioi ja kehittää esiopetusvuoden aikana tehtävää yhteistyötä sekä 5-8 -vuotiaiden yhteneväistä opinpolkua.

Esiopetuksen toiminnan ohjaus ja kehittäminen

- Kunnan esiopettajat kokoontuvat säännöllisesti. Tapaamisten aiheina ovat esiopetusta koskevan materiaalin päivittäminen, tiedottaminen sekä yhteinen vertaiskeskustelu. Kokoonkutsujana toimii varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö.
- Esiopetusta järjestävien yksiköiden esihenkilöt kokoontuvat säännöllisesti kerran lukukaudessa. Kokousten aiheina ovat esiopetusta koskevat ajankohtaiset asiat. Koollekutsujina toimivat varhaiskasvatuksen johtaja ja perusopetuksen suunnittelija.
- Esiopetuksen ohjausryhmä kokoontuu säännöllisesti. Ohjausryhmän tavoitteena on ohjata ja tukea esiopetuksen toteuttamista kunnassa. Ohjausryhmän kutsuu koolle varhaiskasvatuksen johtaja ja mukana on edustus sekä varhaiskasvatuksesta että perusopetuksesta.

Esiopetuksen toiminnan ja laadun arviointi kuntatasolla

- Vuosittain toteutetaan esiopetuksen asiakaskysely, joka on saman sisältöinen sekä kouluille että päiväkodeille. Kyselyn tuloksia käsitellään kuntatasolla laajasti eri työryhmissä ja niistä laaditaan kooste huoltajille.
- Arvioinnista saatuja tuloksia hyödynnetään osana esiopetuksen kehittämistä.
- Talousarvion toteutumisen yhteydessä arvioidaan myös taloudellisia vaikutuksia ja näkökulmia.